

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Infrastruktury

KIN.411.001.02.2019

Pan Krzysztof Zgorzelski
Prezes Zarządu
Przewozy Regionalne sp. z o.o.
ul. Kolejowa 1, 01-217 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

K/19/001 – Realizacja wniosków skierowanych przez NIK na podstawie wyników kontroli P/17/031
„Bezpieczeństwo przewozów kolejowych”

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Przewozy Regionalne sp. z o.o. (dalej Spółka) ul. Kolejowa 1, 01-217 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Krzysztof Zgorzelski, Prezes Zarządu – Dyrektor Generalny, od 3 kwietnia 2017 r. (akta kontroli str. 3-5)
Zakres przedmiotowy kontroli	Zbadanie i dokonanie oceny sposobu wykorzystania przez Przewozy Regionalne sp. z o.o. wniosków pokontrolnych skierowanych przez NIK po kontroli P/17/031 „Bezpieczeństwo przewozów kolejowych”
Okres objęty kontrolą	2018 – 2019 (do 30 czerwca)
Podstawa prawna podjęcia kontroli	art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Infrastruktury
Kontrolerzy	1. Kinga Poprzycka-Harczuk, specjalista kp., upoważnienie do kontroli nr KIN/31/2019 z 7 maja 2019 r. 2. Robert Mecha, specjalista kp., upoważnienie do kontroli nr KIN/32/2019 z 7 maja 2019 r. (akta kontroli str. 1-2)

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 489., dalej: ustawa o NIK

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zakresie realizacji wniosków pokontrolnych skierowanych przez NIK po kontroli „Bezpieczeństwo przewozów kolejowych”.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Zarząd Spółki podjął działania w celu realizacji wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym z dnia 9 października 2017 r. W wyniku działań Zarządu Spółki trzy wnioski zostały w pełni zrealizowane. Wniosek dotyczący działań mających na celu przeszkolenie w zakresie udzielenia pomocy przedlekarskiej, w szczególności z zakresu wykonywania czynności ratunkowych, w tym posługiwania się defibrylatorem AED, przez pracowników wszystkich drużyn konduktorskich jest realizowany sukcesywnie w sposób umożliwiający jego pełne wykonanie.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe³ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Realizacja wniosku pokontrolnego „Cykliczna weryfikacja zapisów SMS⁴ pod względem ich aktualizacji”

Opis stanu
faktycznego

Spółka realizując wniosek pokontrolny wprowadziła następujące mechanizmy w zakresie weryfikacji zapisów SMS pod względem ich aktualizacji:

- System Zarządzania Bezpieczeństwem zmieniano uchwałami Zarządu Spółki trzykrotnie⁵. W dokumentacji SMS określono odpowiedzialność Biura Bezpieczeństwa Przewozów w zakresie monitorowania SMS oraz inicjowania działań doskonalących, a właścicieli procesów (Dyrektorzy Biur) za utrzymanie w aktualności kart procesów, procedur oraz uregulowań wewnętrznych. W procedurze nr 331 szczegółowo określono odpowiedzialność poszczególnych struktur organizacyjnych Spółki w zakresie Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem.
- Wdrożono procedurę przeglądu Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem w tym oceny zgodności celów bezpieczeństwa z przyjętymi standardami⁶. Zgodnie z procedurą Zarząd Spółki przynajmniej raz w roku dokonywał przeglądu zarządzania SMS. W raporcie z przeglądu zarządzania za 2017 r. wskazano m.in., że właściciele procesów zobowiązani byli na bieżąco do monitorowania aktualności procesów, procedur i instrukcji w systemach, w odniesieniu do zmian w otoczeniu prawnym.
- Weryfikację zapisów SMS pod względem ich aktualizacji poddano w 2018 r. sześciu procesom audytowym.
- Decyzją nr 12/2017 Prezesa Zarządu – Dyrektora Generalnego Przewozy Regionalne sp. z o.o. z dnia 21.12.2017 r. w sprawie wdrożenia Programu Poprawy Bezpieczeństwa Przewozów Spółki „Przewozy Regionalne” sp. z. o.o. na rok 2018 określono cele ilościowe i jakościowe dla Biura Bezpieczeństwa Przewozów, jakie

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁴ System Zarządzania Bezpieczeństwem

⁵ Uchwała 474/2017 z 14.11.2017 r., uchwała 40/2018 z 30.01.2018 r. oraz uchwała 428/2018 z 11.09.2018 r.

⁶ Procedura nr 351 z 15. 10. 2018 r.

Biuro realizowało dokonując koordynacji i wstępnej weryfikacji otoczenia prawnego pod kątem wpływu na wewnętrzne regulacje w zakresie SMS.

(akta kontroli str. 6-145)

Stwierdzone
nieprawidłowości
OCENA CZĄSTKOWA

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie sposób wykonania wniosku pokontrolnego.

OBSZAR

2. Realizacja wniosku pokontrolnego „Wzmocnienie nadzoru nad wykonywaniem czynności utrzymaniowych podczas przeglądów okresowych pojazdów kolejowych”

Opis stanu
faktycznego

Zarząd Spółki w ramach nadzoru nad realizacją czynności utrzymaniowych pojazdów kolejowych wydał instrukcje Pt-5, Pw-5, Pw-1. Zarząd Spółki po zakończonej kontroli podejmował następujące działania:

- W dniu 29 stycznia 2019 r. Członek Zarządu – Dyrektor Operacyjny w związku z przedłużającymi się naprawami gwarancyjnymi, awaryjnymi oraz przeglądami i naprawami okresowymi pojazdów w celu ograniczenia negatywnych skutków zjawiska ograniczonej dostępności do taboru, skierował do Oddziałów trzy wytyczne. W przypadku planowanych czynności utrzymaniowych (przeglądy i naprawy okresowe) zalecono odpowiednio wczesne zainicjowanie działań umożliwiające terminowe skierowanie taboru do danej obsługi. Wytyczne dotyczyły systemu zleconego, kierowanego do podmiotów zewnętrznych prowadzących działalność w zakresie obsługi technicznej pojazdów kolejowych i gospodarczego – prowadzonego we własnym zakresie. Zarządzanie ww. procesami miało być realizowane w taki sposób, aby pojazdy były kierowane do ich wykonania zgodnie z przyjętym terminem. W przypadku trudności w realizacji procesów utrzymaniowych Oddziały Spółki zostały zobowiązane do przekazywania w tym zakresie informacji na bieżąco do Biura Utrzymania Taboru.
- W dniu 22 sierpnia 2018 r. Dyrektor Biura Utrzymania Taboru w związku z poleceniem Prezesa Spółki w sprawie obowiązkowego prowadzenia zestawienia obrazującego dostępność taboru znajdującego się w dyspozycji poszczególnych jednostek wykonawczych przekazał Oddziałom Spółki wzór arkusza kalkulacyjnego służącego do sporządzania tych zestawień oraz informację o sposobie jego uzupełniania.
- W dniu 29 grudnia 2017 r. Dyrektor Biura Utrzymania Taboru przekazał Oddziałom Spółki tematykę dotyczącą awarii ciąгла sprzęgu krótkiego i zalecił omówienie jej z pracownikami odpowiedzialnymi. Jednocześnie Dyrektor przypomniał o bezwzględnym obowiązku wykonywania wszystkich czynności przeglądowo – utrzymaniowych posiadanego taboru kolejowego zgodnie ze stosowną dla danego typu pojazdu dokumentacją systemu utrzymania oraz dokumentacją techniczną.
- W dniu 6 lipca 2017 r. Członek Zarządu – Dyrektor ds. Techniczno – Eksploatacyjnych Przewozy Regionalne sp. z o.o. wydał decyzję nr 21 w sprawie: wymagań i zasad dotyczących zawierania i realizacji przez jednostki wykonawcze umów na wykonanie napraw awaryjnych taboru. Do realizacji ww. decyzji został zobowiązany Dyrektor Utrzymania Taboru, który w dniu 6 lipca 2017 r. przekazał ją do przestrzegania jednostkom organizacyjnym Spółki.
- W dniu 24 kwietnia 2018 r. Zarząd Spółki, w związku z odnotowanymi przypadkami pęknięć ram wózków w eksploatowanych pojazdach kolejowych serii EN57 i EN71,

skierował do podległych jednostek organizacyjnych polecenie dotyczące dodatkowego sprawdzania i oględzin podzespołów podczas przeglądów pierwszego poziomu utrzymania P1.

- W dniu 26 kwietnia 2018 r. Dyrektor Biura Utrzymania Taboru przesłał do jednostek organizacyjnych Spółki polecenie bezwzględnego sporządzania protokołów zdawczo – odbiorczych w momencie przekazywania pojazdu kolejowego do wykonania obsługi technicznej oraz jego odbioru po jej zakończeniu zgodnie z zasadami instrukcji o utrzymaniu pojazdów kolejowych z napędem Pt-5 i instrukcji o utrzymaniu normalnotorowych wagonów osobowych Pw-1. Jednocześnie Dyrektor Biura przypomniał o zaleceniach dotyczących prowadzenia dokumentacji przeglądowo – naprawczej utrzymywanego taboru we własnym zapleczu technicznym lub przez kontrahentów zewnętrznych w ramach zawartych umów.

(akta kontroli str. 146-183)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie sposób wykonania wniosku pokontrolnego.

OBSZAR

3. Realizacja wniosku pokontrolnego „Weryfikacja przyjętych do stosowania przez Spółkę regulacji wewnętrznych, określających zasady działania w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa przewozów kolejowych, pod względem ich aktualizacji i poprawności merytorycznej”

Opis stanu
faktycznego

W dniu 26 października 2017 r. Członek Zarządu Dyrektor ds. Techniczno-Eksploatacyjnych polecił podległym jednostkom organizacyjnym dokonać weryfikacji obowiązujących instrukcji wewnętrznych (przywołanych w SMS), pod kątem ich aktualności. Dyrektorzy oddziałów dokonali weryfikacji tych instrukcji i opracowali plan ich aktualizacji. W ramach tych działań w Spółce zostały zaktualizowane bądź opracowane nowe instrukcje: Pt-1, Pt-2, Pt-4, Ph-1 oraz instrukcja zakupowa (pozostałe instrukcje były w trakcie aktualizacji).

Załącznik do Programu Poprawy Bezpieczeństwa na rok 2018 zawierający cele ilościowe i jakościowe nakładł na Biuro Bezpieczeństwa Przewozów (PIB) obowiązek koordynacji i wstępnej weryfikacji otoczenia prawnego pod kątem jego wpływu na wewnętrzne regulacje w zakresie SMS, a na właścicieli procesów do aktualizacji tych regulacji. W wyjaśnieniach Dyrektor Biura Bezpieczeństwa Przewozów podała m.in., że realizując ten zapis, PIB przekazywał do właścicieli procesów cykliczne informacje o istotnych zmianach w otoczeniu prawnym w celu analizy i podjęcia decyzji czy powoduje ona konieczność zmiany w danej regulacji wewnętrznej.

Decyzją Członka Zarządu ds. Operacyjnych w dniu 26 września 2018 r. został powołany zespół ds. koordynacji i aktualizacji instrukcji wewnętrznych związanych z SMS, którego zadaniem jest optymalizacja i aktualizacja instrukcji wewnętrznych związanych z SMS.

(akta kontroli str. 184-195)

Stwierdzone
nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie sposób wykonania wniosku pokontrolnego.

OBSZAR

4. Realizacja wniosku pokontrolnego „Podjęcie działań mających na celu przeszkolenie w zakresie udzielania pomocy przedlekarskiej, w szczególności z zakresu wykonywania czynności ratunkowych, w tym posługiwania się defibrylatorem AED, pracowników wszystkich drużyn konduktorskich”

Opis stanu
faktycznego

Według stanu na dzień 30 czerwca 2019 r. liczba pracowników zatrudnionych w drużynach konduktorskich wynosiła 1580. Spośród ww. pracowników, 1558 zostało przeszkolonych z pierwszej pomocy, 995 kierowników pociągu i konduktorów odbyło pouczenie okresowe w 2018 r. Dodatkowe szkolenie z zagadnień związanych z udzieleniem pierwszej pomocy przed przybyciem pogotowia ratunkowego do osoby potrzebującej pomocy odbyło 212 osób. Szkolenia te prowadziły firmy zewnętrzne. Według stanu na 30 czerwca 2019 r. 519 pracowników zostało przeszkolonych z obsługi defibrylatora AED. Ponadto sześciu pracowników zostało przeszkolonych na kursie „Kwalifikowana Pierwsza Pomoc”.

(akta kontroli str. 196-457)

Dyrektor Biura Zarządzania Zasobami Ludzkimi wyjaśniła, że Spółka posiadała około 10% pojazdów mających na stanie ww. sprzęt medyczny oraz że do obsługi pociągów wyposażonych w defibrylatory wyznacza się wyłącznie pracowników posiadających przeszkolenie w tym zakresie. Dyrektor Biura ponadto wyjaśniła, że Spółka planuje dalsze szkolenia w IV kwartale 2019 r.

(akta kontroli str. 442)

Stwierdzone
nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie sposób wykonywania wniosku pokontrolnego.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

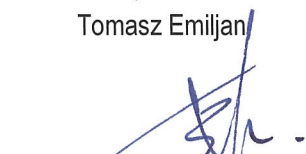
Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Infrastruktury Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Warszawa, 20 września 2019 r.

Robert Mecha
Specjalista kp.

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Infrastruktury
Dyrektor
Tomasz Emiljan

.....
podpis

